

گزیده غزلیات شمس

به کوشش دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی
قطع رقعی

ناشر شرکت سهامی کتابهای جیبی
(مجموعه سخن پارسی)

جواب اول

سال انتشار: ۱۳۵۲

بها؟

تعداد صفحات: پنجاه و دو + ۶۳۱

دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی لطافت طبع به کار برده و از میان غزل‌های مولانا جلال‌الدین مولوی که به غزلیات شمس یا دیوان شمس و یا دیوان کبیر معروف شده است، چهارصد و شصت و شش غزل انتخاب کرده و در این کتاب گرد آورده است. کتاب شامل یک پیشگفتار بسیار جالب درباره زندگی و آثار مولانا است و در آن به مناسبت، بحثی مستوفی درباره غزلیات مولوی و محتوای آن کرده است، و علاوه بر این مقدمه و سایر ضمیمات کتاب که عبارت باشند از «فهرست مطلع غزلهای»، «راهنمای شرح اشعار»، «فهرست حدیثها و خیرها . . .» و «فهرست اشعار عربی» لغات هر غزل در ذیل همان غزل شرح داده شده است.

گزیده تذکرة الاولیاء

(عطار)

به کوشش دکتر محمد استعلامی

قطع رقعی

ناشر شرکت سهامی کتابهای جیبی

سال انتشار ۱۳۵۲

بها ۳۰۰ ریال

تعداد صفحات بیست و چهار + ۵۶۲

این کتاب که جزء مجموعه سخن پارسی چاپ و منتشر شده است شامل یک پیشگفتار از دکتر محمد استعلامی و دیباچه مؤلف کتاب و شرح اجزای و اعمال و اقوال عفتاد و دو تن از مشایخ صوفیه است به اضافه چهار بخش ویژه نامهای ترجمه عبارتهای تازه، «شرح نامه‌های کسان و جایها» و «مآخذ و اژه نامه» و . . . که به عنوان پیوست بر کتاب افزوده شده است.

دکتر محمد استعلامی در پیشگفتاری که بر این کتاب نوشته است از شیوه نگارش عطار و محتوای تذکرة الاولیاء و مآخذ

عطار سخن می گوید و با استناد به دست نوشته‌های موجود از این کتاب نظر می دهد که بخش دوم کتاب تذکرة الاولیاء از خود عطار نیست «و به نظر می رسد که در سده دهم یا یازدهم مردی ناشناس آنها را بر کتاب عطار افزوده است» آنگاه به شرح احوال عطار می پردازد.

از دیباچه مؤلف که بگذریم متن کتاب گزیده است دقیق و ماهرانه از سخن عطار درباره هریک از مشایخ. و علاوه بر آنچه در پیوست کتاب به عنوان اژه نامه و ترجمه عبارتهای تازه آمده است و خود مشکلات را حل می کند، برای آسانتر ساختن فهم مطلب بعضی از عبارات و لغات هر صفحه در پای آن به فارسی امروزین برگردانده شده تا در حال خواندن کمتر نیاز رجوع به اژه نامه باشد.

بر روی هم این کتاب به نحوی فراهم آمده که هر کس بویژه طبقه دانشجو از آن بهره وافی ببرد. توفیق بیشتر دکتر محمد استعلامی را در این راه خواهانیم.

چگونه

از موسیقی

ذلت

بیریم

زیگموند اسپات

ترجمه: پرویز منصوری

از انتشارات زمان - ۳۵۸ صفحه

پهنا: ۴۰۰ ریال

گراهام گرین

از مجموعه کتابهای «نویسندگان امروز»

نوشته: دیوید لاج

ترجمه: کریم امامی

۶۸ صفحه - قیمت ۴۰ ریال

ناشر شرکت سهامی کتابهای جیبی

چاپ اول - ۱۳۵۳

به شنیدن موسیقی در اشان است. برای آشنائی و نزدیکی خواننده با تکنیک موسیقی در فصول اولیه کتاب عوامل اساسی موسیقی یعنی الگوهای ریتم، ملودی، هارمونی، رنگ آمیزی و فرم تشریح شده است. در پایان هر فصل نام تعدادی از قطعات موسیقی که شنیدن آنها به فهم بیشتر مطلب کمک می کند آمده است.

کتاب در دوازده فصل با مقدمه مترجم و دیپاچه مؤلف تدوین گردیده است. مترجم کتاب نیز برای قابل استفاده تر ساختن کتاب قسمتهایی را بر آن افزوده است. در پایان فصولی که مطالب نظری را مطرح می کند پرسشهایی تنظیم شده و در مقابل هر پرسش شماره صفحه ای که جواب صحیح را در آن می توان استخراج نمود قید کرده است. پس از متن، واژه نامه ای

ترتیب یافته که اصطلاحات فنی را تعریف کرده است. می توان گفت این بهترین واژه نامه ایست که تا کنون بد زبان فارسی در مورد موسیقی تهیه شده است که هر چند از نظر تعداد واژه کامل نیست و لسی توضیح دقیقی در هر مورد داده شده است. در پایان برای راحتی مراجع اسامی سازها که تعدادشان به ۶۰ می رسد تحت عنوان سازشناسی آمده است که در مورد هر ساز توضیح کافی می دهد و سازها غالباً با تصویر همراه است برای اینکه خواننده تجسم دقیق تری از هر ساز به دست آورد.

آنچه که بر ارزش این کتاب می افزاید ترجمه آنست، مترجم که خود نیز از موسیقی شناسان معتبر ایران است سابقه طولانی در ترجمه و نگارش مطالب مربوط به موسیقی دارد. از این جهت در این کتاب نویسنده با زبانی ساده و غیر فنی به طوریکه درخور فهم همه کس باشد مسائل فنی موسیقی را تشریح می کند. ارزشمندی برای علاقمندان به این هنر هدف اساسی این کتاب ایجاد عادت باشد.

در سالیهای اخیر بر تعداد کتابهای مربوط به موسیقی افزوده شده است ولی اکثر این کتابها شرح احوال مصنفین را دربر دارند و به داستان پردازی در مورد زندگی شخصی و ماجراهای عشقی این افراد دست زده اند. به همین خاطر خواننده علاقمند تنها با گوشه هایی از زندگی افسانه مانند این هنرمندان آشنا می شود و موسیقی را تنها از راه تعدادی افسانه های شیرین و احتمالاً غیرواقعی خلاقان موسیقی می شناسد. در عین حال به تعدادی کتاب که به تشریح مسائل فنی موسیقی پرداخته بر می خوریم که تعدادشان

بسیار کم است. و برخی از آنها به خاطر داشتن غلطهای فاحش قابل خواندن نیست. در این میان انتشار کتاب حاضر که اساساً برای آماتورها نوشته شده به قلم يك موسیقی شناس معتبر بسیار معتمد است. در این کتاب نویسنده با زبانی ساده و غیر فنی به طوریکه درخور فهم همه کس باشد مسائل فنی موسیقی را تشریح می کند. ارزشمندی برای علاقمندان به این هنر هدف اساسی این کتاب ایجاد عادت باشد.

از مجموعه نویسندگان امروز، شرکت کتابهای جیبی این کتابها را نشر داده است:

«ساموئل بکت»، نوشته ویلیام یورک تیندال، با ترجمه و حواشی مفصلی از احمد گلشیری. «فراتس کافکا»، نوشته والتر اچ. سوکل، ترجمه جلال الدین اعلم. «ئی. ام. فاستر»، نوشته هاری تی. مور، ترجمه احمد میرعلایی و بالاخره همین کتاب حاضر: «گراهام گرین»... ضمناً ناشر مژده داده است که در همین مجموعه «ژان پل سارتر» نوشته هری پیر، با ترجمه ابوالحسن نجفی درآینده به جامعه طبع آراسته خواهد شد که این مژده خوبی است؛ به خاطر آنمی که بیشتر به ما معرفی خواهد شد و به خاطر مترجمی که همواره کارهای جالبی عرضه می کند و خواندن آنها همیشه لذت بخش بوده است...

جریان به وجود آمدن و انتشار این کتابها در اصل، آن طور که شنیده ایم چنین بوده است که دانشگاه کلمبیا

ایرکا از عده‌ای صاحب‌نظر خواسته‌است که در تعداد صفحات محدودی - گویا ۴۶ صفحه - درباره‌ی عده‌ای از نویسندگان امروز، قلم بزنند و در همین تعداد صفحات به شرح کافسی و وافعی این نویسندگان و کارهایشان بپردازند. به این ترتیب مسلم‌است که در این ۴۶ صفحه طالب باید چقدر فشرده باشد تا بتواند حق مطلب را به خوبی ادا کند. از طرف دیگر این جریان می‌تواند سنگینی کار مترجم آنها را تا حدی توضیح دهد. البته در ترجمه‌ی فارسی این جزوه‌ها، مترجمان با شرح و حواشی که کم‌وبیش به‌صورت کتاب اضافه کرده‌اند تعداد صفحات را بیشتر از متن اصلی کرده‌اند. این توضیحات از جانب مترجمین، اغلب باری‌دهنده‌ی است برای بیشتر شناختن این نویسندگان امروزی بخصوص اینکه همه‌ی این نویسندگان برای خواننده‌ی ایرانی ندان شناخته شده نیستند مانند فارستر به‌عین گراهام گرین، البته این موضوع بی‌ترجمه‌ی این دو کار در وقتی که از نویسندگان آنها چندان کاری در ایران متر شده‌ی نقی می‌تواند باشد و این سؤال را پیش می‌آورد که این کار چه لزومی می‌توانسته داشته باشد و حال آنکه در چنین حالت فشرده‌گی و در این متنهای سنگین این کار انجام شده آیا لزوم داشت که بیشتر از بقیه در حواشی جداگانه به آنها پرداخته می‌شد؟ این سلسله کارها در اصل بسیار زیاد هستند و این چهار کار، بخش کوچکی‌اند از آنچه که توسط دانشگاه کلمبیا نشر یافته است. می‌دانیم که آیا ترجمه‌های فارسی فقط به این پنج تا محدود می‌شود یا اینکه این رشته سر درازتری خواهد داشت.

بهر صورت باید گفت ناشری دست به این کار زده که می‌تواند پشتوانه‌ی خوبی باشد برای هر مترجم که دارد به‌کاری

سنگین می‌پردازد. کلاً ترجمه‌ها خوب است و از مترجمین آنها که همگی آلمه‌های صاحب‌ملاحظیتی هستند و نامی نیکو در کار خود دارند به‌جز این هم انتظار نمی‌رفت. درباره‌ی مواقع جمله‌ها قائل نیستند مفهوم را به‌طور کامل به خواننده منتقل کنند و لنگی‌هایی در آنها دیده می‌شود که ما این را به‌صورت فشرده‌گی متن اصلی می‌گذاریم و در خود اینقدر انصاف می‌بینیم که تقصیر را چندان به‌گردن مترجمین نیندازیم.

در آخر برای همگی آرزوی موفقیت می‌کنیم: هم برای مترجمین و هم برای ناشر و هم برای خواننده که انشاءالله بتواند آنها را بخواند و خوب بخواند!

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی